دورنما

بن‌بست جدی است

رکورد تعطیلی دولت امریکا همزمان با رکورد ۲۲ تریلیون دلاری بدهی‌ها

ظاهراً دولت ترامپ رکورد تعطیلی دولت را هم که متعلق به باراک اوباما است، خواهد شکست. مجلس نمایندگان امریکا با اکثریت دموکرات‌ها روز پنج‌شنبه لایحه تأمین بودجه را بدون هزینه ساخت دیوار مرزی تصویب کرد. به این ترتیب این لایحه به سنای امریکا خواهد رفت که اکثریت آن را جمهوریخواهان در دست دارند و با تصویب نشدن آن، بن‌بست بین کاخ سفید و کنگره ادامه خواهد یافت.

دموکرات‌ها که با شروع سال نو میلادی ۲۰۱۹، کنترل مجلس نمایندگان را در دست گرفتند، کار را با توپ پر شروع کردند. روز پنج‌شنبه «نانسی پلوسی» که بارها به طرح ترامپ برای کشیدن دیوار در مرز مکزیک حمله کرده، رئیس دموکرات مجلس نمایندگان شد. او بلافاصله بعد از انتخاب شدن به عنوان رئیس مجلس نمایندگان امریکا، اختصاص بودجه برای ساخت دیوار مدنظر ترامپ را «اتلاف پول» توصیف کرد. او در حالی به عنوان رئیس جدید مجلس نمایندگان سوگند یاد کرد که احتمالاً دولت فدرال امریکا همچنان تعطیل خواهد ماند. دموکرات‌ها که از روز پنج‌شنبه اکثریت مجلس نمایندگان امریکا را به دست گرفتند، بی‌اعتنا به تهدید ترامپ به وتو، لایحه پایان تعطیلی دولت را با تأمین بودجه چند نهاد دولتی تا ۳۰ سپتامبر تصویب کردند. در این مصوبه، مطالبه «دونالد ترامپ» برای تأمین بودجه لازم جهت احداث دیوار حائل در مرز مکزیک برآورده نشده است. انتظار می‌رود این مصوبه در مجلس سنا که اکثریت کرسی‌های آن در اختیار قانونگذاران جمهوریخواه است، راه به جایی نبرد تا بن‌بست میان دموکرات‌ها و ترامپ و در نتیجه، تعطیلی دولت فدرال ادامه پیدا کند تا به این ترتیب، بن‌بست سیاسی در امریکا که منجر به تعطیلی دولت شده، تداوم پیدا کند. نانسی پلوسی که حالا از ایالت کالیفرنیا رسماً به عنوان رئیس مجلس نمایندگان امریکا انتخاب شده، احتمال استیضاح دونالد ترامپ را رد نکرد، یک نماینده دموکرات اعلام کرد که طرح استیضاح رئیس‌جمهور را به کنگره جدید می‌برد. نانسی پلوسی در اولین سخنرانی رسمی خود گفت می‌خواهد به تعطیلی دولت پایان بدهد اما از ساخت دیوار مرزی مورد نظر رئیس‌جمهور کشور حمایت نخواهد کرد. او گفت به ویژه از اینکه ریاستش به عنوان یک زن بر مجلس نمایندگان با صدسالگی حق رأی زنان همزمان شده به خود می‌بالد. به گفته خانم پلوسی مجلس جدید با حضور بیش از ۱۰۰ نماینده زن، بیشترین عضو زن را در تاریخ کنگره امریکا دارد. در حالی که دو هفته از تعطیلی بخشی از دولت امریکا می‌گذرد، با ادامه تعطیلی دولت، دولت ترامپ رکورد ۱۵ روزه تعطیلی دولت را که متعلق به اوباما بود، پشت سر می‌گذارد. رئیس‌جمهور امریکا چهارشنبه هشدار داد، ممکن است به این زودی‌ها تعطیلی دولت پایان نیابد زیرا قویاً بر خواسته خود برای تأمین بودجه چند میلیارد دلاری ساخت دیوار مرزی با مکزیک پافشاری می‌کند. شبکه الجزیره هم با اشاره به اینکه مصوبه مجلس نمایندگان امریکا نمی‌تواند به تعطیلی جزئی دولت فدرال این کشور پایان دهد، گزارش داد: اختلافات بین نمایندگان جمهوریخواه و دموکرات باعث فلج شدن کنگره امریکا خواهد شد.

■ رکورد بدهی دولت امریکا در ۷۰ سال اخیر

بدهی دولت امریکا در پایان سال ۲۰۱۸ به ۲۱/۹۷۴ تریلیون دلار رسید. به گزارش اسپوتنیک، در طول ریاست جمهوری دونالد ترامپ، بدهی ملی ایالات متحده به ۲ تریلیون دلار افزایش یافت و در ۷۰ سال گذشته به حداکثر رسید. در پایان سال ۲۰۱۸، بدهی ملی به ۲۱/۹۷۴ تریلیون دلار رسید. هنگامی که ترامپ در اوایل سال ۲۰۱۷ به ریاست جمهوری رسید، این رقم بیش از ۲ تریلیون دلار بود. دفتر بودجه کنگره ایالات متحده اعلام نمود که بدهی ملی به ۷۸ درصد از تولید ناخالص داخلی کشور رسیده است که بالاترین مقدار از سال ۱۹۵۰ است. به گفته کنگره، تا سال ۲۰۲۸ اگر وضعیت کشور تغییر نکند، بدهی به ۹۶ درصد از تولید ناخالص داخلی می‌رسد. این امر بیشتر به دلیل نرخ مالیات پایین شرکت‌ها به ۲۰ درصد صورت گرفته است. پیش از این در خبرها آمده بود که ترامپ در حال رایزنی در خصوص اخراج جروم پاول، رئیس بانک مرکزی امریکاست. از سوی دیگر استیو منوچین، وزیر خزانه‌داری امریکا در تلاش است اولین بحران واقعی خود در این مقام را پشت سر بگذارد. او نیز به علت کاهش ارزش سهام مورد خشم دونالد ترامپ قرار گرفته است.

رویکرد

عمر البشیر: گفته‌اند با اسرائیل عادی‌سازی کنید تا اوضاع آرام شود!

رئیس‌جمهور سودان اعلام کرد که توصیه‌هایی مبنی بر عادی‌سازی روابط با اسرائیل دریافت کرده است تا بدین ترتیب زمینه برای آرام شدن اوضاع در این کشور، که شاهد اعتراضات خشونت‌آمیز است، فراهم شود.

به گزارش العالم، «عمر البشیر» روز گذشته طی اظهاراتی گفت: «به ما عادی‌سازی با اسرائیل را توصیه کردند تا در امورمان گشایشی ایجاد شود ولی ما می‌گوییم رزق و روزی به دست خداست و نه به دست دیگران.»

البشیر درخصوص ناآرامی‌ها و خشونت‌های جاری در سودان اظهار داشت که برای تأمین امنیت، زندگی باعزت و رفاه برای شهروندان تلاش می‌کند. رئیس‌جمهور سودان به وجود بحران در کشورش، که منجر به تظاهرات ضد دولتی شده است، اذعان کرد و در عین حال گفت: آشوب‌طلبان برای آتش‌زدن مؤسسات و اموال و نیز حمله به مراکز پلیس و نیروهای امنیتی وارد عمل شدند.

خارطوم، پایتخت و برخی شهرهای سودان از دسامبر گذشته شاهد تظاهرات گسترده مردمی در اعتراض به بحران معیشتی است. این تظاهرات که با خشونت‌هایی همراه شده، تاکنون به کشته‌شدن ۱۹ معترض و زخمی شدن ۲۱۹ تن از جمله ۱۸۷ نیروی پلیس منجر شده است. پیش‌تر یک مقام ارشد در خارطوم اعلام کرد که سازمان جاسوسی رژیم صهیونیستی (موساد) در اعتراضات ضد دولتی در این کشور دست دارد. در چنین شرایطی پس از گذشت دو هفته از تظاهرات در سودان در اعتراض به گرانی کالاهای اساسی و اوضاع بد معیشتی، احزاب معارض ائتلافی را تحت عنوان «الجبهه الوطنیه للتغییر» متشکل از ۲۲ حزب و یک فراکسیون مستقل تشکیل داده و طی آن خواستار تشکیل دولت انتقالی در کشور، انحلال پارلمان و دعوت از ارتش برای حمایت از معترضان شدند. احزاب حامی البشیر نیز در پاسخ به این دعوت احزاب مخالف، هشدار دادند که این خواسته آنها دعوت به کودتای نظامی است و حتی برخی احزاب نیز شدت هشدارها را بیشتر کرده و درباره حضور داعش در سودان در صورت گسترش اعتراضات و حتی تبدیل سودان به «سوریه جدید» هشدار داده‌اند.

پمپئو: تحریم می‌کنیم تا زندگی مردم ایران بهتر شود!

ادعای پمپئو درحالی است که تشدید تحریم‌ها علیه ایران بیشتر روی مردم متمرکز است

گزارش یک

در شرایطی که دونالد ترامپ گفته است تحریم‌های اقتصادی روی معیشت مردم ایران تأثیر منفی گذاشته است وزیر خارجه امریکا در اظهارنظری جدید درباره تحریم‌های ضد ایرانی گفته هدف غایی این اقدامات ایجاد شرایطی است که به زندگی بهتر مردم ایران منجر شود؛ هدفی نهایی که به نظر می‌رسد فراتر از معیشت مردم را نشانه رفته و به دنبال ایجاد تغییرات اساسی در ساختار سیاسی و تغییر در رفتار منطقه‌ای ایران است. هدفی که در چهار دهه گذشته با شکست مواجه شده است.

دو ماه از شروع دور جدید تحریم‌های امریکا علیه ایران می‌گذرد و مقامات این کشور تفاسیر جدیدی از نحوه تأثیرگذاری این تحریم‌ها دارند. مایک پمپئو، وزیر خارجه امریکا روز پنج‌شنبه در مصاحبه با تلویزیون «نیوزمکس» گفت که دولت این کشور به ریاست دونالد ترامپ، دائماً در حال ارزیابی روند صدور معافیت از تحریم برای کشورها است. پمپئو در این مصاحبه گفت: «تحریم‌ها و معافیت‌های آنها برای شش ماه هستند. ما دائماً آنها را ارزیابی می‌کنیم تا ببینیم آیا آنها با توجه به سیاست‌های ما معقول هستند یا خیر». وزیر خارجه امریکا در این مصاحبه گفت: «ما هنوز هم می‌خواهیم اطمینان حاصل کنیم که میزان عرضه نفت خام در بازار مناسب است ولی در عین حال، می‌خواهیم از این هم مطمئن باشیم که برخی ملزومات را رعایت می‌کنیم». ترامپ که بعد از خروج از توافق هسته‌ای برجام گفته بود قصد دارد صادرات نفت ایران را به صفر برساند، در آستانه اجرایی شدن تحریم‌های بخش انرژی در ماه نوامبر برای هشت کشور معافیت موقت صادر کرد. واشنگتن گفته هدف از صدور این معافیت‌ها تنظیم میزان عرضه و تقاضا در بازار نفت است، درحالی که گزارش‌های مختلف نشان می‌دهند تحریم‌های دولت امریکا مردم ایران را هدف قرار داده. پمپئو مدعی شد که هدف از این اقدامات، ایجاد شرایط زندگی بهتر برای مردم ایران است. پمپئو تأکید کرد: «تحریم‌ها علیه ایران این هدف نهایی را دنبال می‌کند که بتوانند نتایجی ایجاد کنند که مردم ایران زندگی بهتری در مقایسه با زندگی‌ای که اکنون تحت رژیم فعلی دارند، داشته باشند». برخلاف ادعاهای مقام‌های امریکا مبنی بر اینکه تحریم‌های این کشور بخش کشاورزی و مواد غذایی را هدف قرار نمی‌دهد، خبرگزاری رویترز اخیراً در گزارشی از اثر این تحریم‌ها بر مبادلات شرکت‌های غذایی با ایران خبر داده است. ادعای پمپئو درحالی است که تشدید تحریم‌ها علیه ایران بیشتر روی مردم متمرکز است.

هرچند پمپئو تلویحاً به هدف غایی امریکا از فشارهای اقتصادی به ایران اشاره نکرده است اما به نظر می‌رسد منظور از هدف غایی، تغییر نظام سیاسی یا تغییر رفتارهای ایران در منطقه باشد که مقامات واشنگتن در سال‌های اخیر روی آن برنامه ریزی کرده‌اند. همچنان که دونالد ترامپ سال گذشته با هدف تغییرات سیاسی، از اغتشاشات خیابانی در برخی شهرهای ایران حمایت کرد.

■ موضع‌گیری علیه ماهواره‌ای

وزیر خارجه امریکا در ادامه اظهارات خود بار دیگر علیه برنامه فضایی ایران هم موضع گرفت و گفت که ایران باید کار روی ماهواره‌بر و موشک‌های بالستیک را متوقف کند. پمپئو در بیانیه‌ای که با عنوان «هشدار درباره پرتاب ماهواره‌بر» صادر شده، با طرح این ادعا که ماهواره‌برها از فناوری مشابه موشک‌های بالستیک قاره‌پیما استفاده می‌کنند، مدعی شد که «پرتاب ماهواره‌بر به فضا در تقابل با قطعنامه ۲۲۳۱ است که از ایران می‌خواهد فعالیت‌های مرتبط با موشک‌های بالستیک را متوقف کند». امریکایی‌ها بارها مدعی شده‌اند که تحرکات ایران در منطقه تهدیدی برای منافع واشنگتن و رژیم‌های عربی است و سعی دارند توانایی‌های موشکی ایران را به حداقل برسانند تا موازنه به نفع شیخ‌نشین‌های حاشیه خلیج فارس تغییر یابد. به‌رغم ادعای امریکایی‌ها، آزمایش‌های موشکی ایران نقض قطعنامه ۲۲۳۱ نیست و روسیه و چین هم بارها به این مسئله اذعان کرده‌اند. واشنگتن به دنبال کاهش توان موشکی ایران است اما مقامات ایرانی گفته‌اند که برنامه موشکی تنها جنبه دفاعی داشته و به هیچ وجه قابل مذاکره نیست. این ادعاها درحالی است که امریکا سالانه دهها میلیارد دلار تسلیحات پیشرفته به رژیم‌های عربی در منطقه می‌فروشد و با قراردادهای گسترده نظامی منطقه را به انبار باروت تبدیل کرده است.

■ ترامپ: دوست دارم با ایران مذاکره کنم

رئیس‌جمهور امریکا به‌رغم افزایش تحریم‌ها علیه ایران، از مذاکرات با ایران سخن می‌گوید. دونالد ترامپ روز پنج‌شنبه در اولین نشست کابینه خود در سال ۲۰۱۹ گفت که دوست دارد با ایران مذاکره کند اما آنها هنوز آماده نیستند، ولی آماده می‌شوند. رئیس‌جمهور امریکا به خروج این کشور از توافق هسته‌ای نیز اشاره کرد و گفت: «من به توافق هسته‌ای وحشتناک ایران پایان دادم. این توافق در واقع پس از هشت سال به ایران حق قانونی دستیابی به سلاح هسته‌ای را می‌داد». ترامپ بارها مدعی شده است که برجام توافقی بد است و باید توافق جدیدی با ایران امضا شود که منافع واشنگتن را بیشتر تأمین کند. ترامپ درحالی مدعی است که ایران به تعهدات برجامی خود پایبند نبوده است که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ۱۳ بار در گزارش‌های خود تعهدات ایران را تأیید کرده است. ترامپ از مذاکره مجدد با ایران دم می‌زند اما مقامات ایرانی گفته‌اند که به دلیل بدعهدی‌های امریکا توافق جدیدی در کار نخواهد بود.

چالش

اطلاعات صدها سیاستمدار در شبکه‌های اجتماعی فاش شد

بزرگ‌ترین حمله سایبری تاریخ آلمان

در یک حمله سایبری که گفته می‌شود بزرگ‌ترین حمله سایبری تاریخ آلمان است، اطلاعات کاملاً شخصی صدها سیاستمدار آلمانی از جمله آنگلا مرکل، صدراعظم، به سرقت رفته و در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد.

اطلاعات کارت اعتباری، چت‌های خانوادگی، اطلاعات مرکزی احزاب و دهها اطلاعات دیگر سیاستمداران آلمان دیروز مورد یک حمله سایبری قرار گرفت و روی شبکه‌های اجتماعی منتشر شد. بسیاری از اطلاعات منتشر شده کاملاً جنبه شخصی دارند و شامل کارت‌های شناسایی و مدارک مالی یا حتی نامه‌های دوستانه و مکاتبات خانوادگی می‌شود. از روی داده‌های منتشر شده نمی‌توان هدف سیاسی مشخصی را ردیابی کرد، زیرا از تمام نیروهای سیاسی اطلاعاتی منتشر شده است ولی هیچ اطلاعاتی از حزب راستگرای آلترناتیو برای آلمان منتشر نشده است. داده‌های متعلق به سلبریتی‌ها و روزنامه‌نگاران هم درز کرده است. مشخص نیست چه کسی مسئول هک کردن این اطلاعات بوده ولی در محافل امنیتی گمانه‌زنی‌هایی به سمت چین و روسیه متوجه شده، به ویژه اینکه در میان احزابی که اطلاعات اعضای‌شان به سرقت رفته است حزب راستگرای افراطی آلمان به چشم نمی‌خورد. این احتمال داده شده که روس‌ها از طریق همکاری با این حزب دست به این کار زده‌اند ولی حزب راست افراطی «آلترناتیو برای آلمان» در پاسخ به یورونیوز اعلام کرد که این حزب مسئول حملات سایبری علیه سیاستمداران آلمانی نیست. دامنه خسارت ناشی از نشت این اطلاعات هنوز مشخص نیست. برخی منابع می‌گویند که این حمله بزرگ‌ترین حمله هکری تاریخ آلمان بوده است. کاترینا بارلی، وزیر دادگستری نیز این حمله سایبری را «حمله‌ای جدی» توصیف کرده و گفته که «افراد مسئول این اقدام می‌خواهند به اعتماد به دموکراسی و نهادهای ما آسیب بزنند.» رئیس‌جمهور آلمان، وزیر خارجه سابق و ۹۰۰ نماینده مجالس مختلف، مقامات سیاسی و احزاب تاکنون به عنوان قربانیان این حمله هکری شناسایی شده‌اند. در یک آمار جزئی‌تر، اعلام شده که ۴۰۵ نماینده مجلس فدرال، ایالتی و عضو پارلمان اروپا از اتحادیه احزاب مسیحی، ۲۹۴ نفر از مقامات سیاسی حزب سوسیال دموکرات، ۱۰۵ نفر از اعضای حزب سبزها، دست‌کم ۸۲ نفر از اعضای حزب چپ‌ها و ۲۸ نفر از اعضای حزب لیبرال‌ها تاکنون به عنوان قربانیان این حمله هکری شناسایی شده‌اند. بنا به گزارش روزنامه بیلد آلمان، نام فرانک والتر اشتاین مایر، رئیس‌جمهور آلمان، زیگمار گابریل، وزیر امور خارجه سابق آلمان و ۳۳ خبرنگار شبکه تلویزیونی سراسری آلمان (آ اِ دِ)، در میان افرادی که اطلاعات‌شان سرقت شده است، دیده می‌شود. یک کارشناس اطلاعاتی به بی‌بی‌سی گفته است که اگرچه به نظر نمی‌رسد که موضوعات حساس سیاسی فاش شده باشد اما حجم عظیم اطلاعات شخصی منتشر شده می‌تواند تبعات سیاسی گسترده داشته باشد. پیش از این هم شماری از سیاستمداران آلمانی هدف حملات سایبری قرار گرفته بودند. در سال ۲۰۱۵ مقامات اطلاعاتی آلمان روسیه را به سرقت اطلاعات از کامپیوترهای پارلمان این کشور متهم کردند.

گزارش ۲

ترامپ: صادقانه بگویم ایرانی‌ها در سوریه هرکاری می‌توانند بکنند

تا حالا تصمیم ترامپ برای خارج کردن ناگهانی نیروهای امریکایی از سوریه باعث غافلگیری اسرائیل و محافل قدرت در امریکا شده بود و الان اظهارات او مبنی بر اینکه «ایران هر کاری بخواهد در سوریه انجام می‌دهد» خشم محافل صهیونیستی را ایجاد کرده و مقامات اسرائیلی ترامپ را متهم می‌کنند که نمی‌داند چه اتفاقی در سوریه رخ می‌دهد.

رسانه‌های امریکایی گزارش دادند چند هفته قبل مشاور امنیت ملی و وزیر خارجه امریکا طرحی را درباره سوریه با محوریت ایران تدوین کرده بودند که ترامپ آن را امضا نمی‌کند. روزنامه واشنگتن‌پست روز جمعه به نقل از مقامات آگاه امریکایی گزارش داد جان بولتون و مایک پمپئو از طرح خود پاییز امسال رونمایی کردند که محور آن را گسترش حضور امریکا در سوریه برای مقابله با ایران تشکیل می‌داد. پمپئو نشانه‌هایی از این طرح را دو ماه قبل اینگونه بیان کرد: «شکست داعش که زمانی محور اصلی راهبرد ما را تشکیل می‌داد هنوز هم اولویت نخست ما است، اما اکنون دو هدف دیگر به آن اضافه شده‌اند. این دو هدف عبارتند از حل‌وفصل مسالمت‌آمیز درگیری‌های سوریه و خارج کردن ایران و نیروهای تحت حمایت ایران از این کشور.»

با این وجود، مقام‌های امریکایی به واشنگتن‌پست گفته‌اند ترامپ هیچ‌گاه موافقت خود را با گسترش حضور این کشور در سوریه برای مقابله با ایران اعلام نکرد. یک مقام امریکایی گفت: «این راهبرد با محوریت ایران هیچ‌گاه مورد تأیید رئیس‌جمهور قرار نگرفت.» روزنامه واشنگتن‌پست نوشت ترامپ با دیدگاه‌های مقابله‌جویانه مشاورانش درباره ایران هم‌نظر است، تمرکز او اساساً روی توافق هسته‌ای است. واشنگتن‌پست در ادامه خاطر نشان کرده این تحول نشانه شکست سیاست ضدایرانی بولتون و پمپئو است.

روز جمعه ترامپ در اظهاراتی پیروزی ایران را در سوریه پذیرفت. رئیس‌جمهور امریکا گفت: «من نمی‌خواهم امریکا تا ابد در سوریه بماند، سوریه فقط خاک است و مرگ. ایران دارد واقعاً افرادش را از سوریه بیرون می‌کشد، اما صادقانه بگویم هر کاری که می‌خواهند می‌توانند در سوریه انجام دهند.»

این اظهارات ترامپ با واکنش خشمگینانه رسانه‌های اسرائیلی مواجه شد. «یدیعوت آحارونوت» به نقل از یک مقام ارشد اسرائیلی نوشت: «این ناراحت‌کننده است که ترامپ علاقه‌ای به گزارش‌های اطلاعاتی نمی‌دهد. من شوکه شده‌ام. ترامپ درباره سنگربندی ایران در سوریه و اینکه چه اتفاقی در آنجا می‌افتد چیزی نمی‌داند.»

■ تمکین انگلیس به واقعیت اسد

جریان احیای روابط دیپلماتیک با دمشق حالا به اروپا رسیده است. علاوه بر اینکه گفته می‌شود ایتالیا برای بازگشایی سفارت خود در دمشق آماده می‌شود. مقامات انگلیسی طی اظهاراتی اذعان کردند بشار اسد در قدرت می‌ماند. جرمی هانت، وزیر خارجه انگلیس اعلام کرد: «موضع دیرینه انگلیس این است که ما نمی‌خواهیم صلح نهایی در سوریه با رژیم اسد به دست آید اما متأسفانه ما فکر می‌کنیم که او برای مدتی در قدرت خواهد بود.» هانت به اسکای‌نیوز گفت: «لندن همچنان اسد را مانعی در مسیر صلح در سوریه می‌داند و موضع‌گیری انگلیس بر این اساس است که صلح دائمی با نظام کنونی سوریه تحقق یافتنی نیست.» به‌رغم اینکه لندن تلاش دارد همچنان موضع خود را علیه اسد حفظ کند اما گزارش‌ها حاکی از آن است که انگلیس در حال بازسازی سفارت خود در دمشق است. روزنامه فرامنطقه‌ای رأی‌الیوم به نقل از منابع مطلع نوشت: تجهیزات لازم برای بازسازی و تعمیر به ساختمان سفارت انگلیس در دمشق منتقل شده تا این سفارتخانه را برای افتتاح مجدد در آینده نزدیک مهیا کند. درخواست‌های انگلیسی‌ها اخیراً برای گشودن سفارت این کشور در دمشق افزایش یافته به طوری که کارولین کاکس، عضو مستقل مجلس اعیان انگلیس گفته است، انگلیس باید سفارتش را در دمشق بازگشایی کند زیرا فرصت دسترسی مستقیم به منابع اطلاعات را به آن می‌دهد. کاکس که پیش‌تر نایب رئیس مجلس اعیان انگلیس بود در گفت‌وگو با خبرگزاری نووستی روسیه گفته بود: توصیه مرا دولت هنوز نپذیرفته اما به هر حال اگر سفارت‌مان را باز کنیم انگلیس می‌تواند مستقیماً اطلاعات را در سوریه از منابع آنها بگیرد نه از منابع دیگر مثل ترکیه.

نگاه

هادی محمدی

مختصات برنامه خروج امریکا از سوریه

تیم امنیتی کاخ سفید و به‌ویژه ترامپ در محاسبات استراتژیک خود با شرایط پیچیده و چالش‌های زیادی روبه‌رو است. از یک‌سو باید ثقل توانمندی‌های خود را برای مهار چین و سپس روسیه مصرف کند و از سوی دیگر استمرار حضور در غرب آسیا را بدون بازده و کارکرد کلان به‌ویژه اقتصادی برای خود ارزیابی می‌کند.

حضور امریکایی‌ها در شرق فرات و بازی با کارت داعش فاقد کارکردهای راهبردی است و قادر نیست در یک رویکرد تهاجمی به تغییر معادله حاکم در سوریه که در کنترل روسیه و ایران است، منتهی شود. مضافاً اینکه شریک راهبردی امریکا، یعنی ترکیه به یک شریک تاکتیکی و امنیتی تبدیل شده که در محاسبات کلان استراتژیک و استراتژی‌های بزرگ امریکا یک خسارت است و دلیل آن نیز، تکیه امریکا به بازیگران رقیب ترکیه است که گاه از کردها و گاه از عربستان یاد می‌شود.

از سوی دیگر تغییر در اوضاع سوریه، نیازمند مواجهه نزدیک با روسیه است که اولویت ترامپ نیست. مسئله اصلی امریکا و ترامپ قبل از سوریه در غرب آسیا، مهار ایران است، لذا جابه‌جایی نیروهای امریکایی از سوریه به عراق برنامه‌ریزی شده تا در اقلیم کردستان با بهانه‌های آموزشی-امنیتی و در حاشیه مرزهای غربی عراق با سوریه و برای کنترل تواصل جغرافیایی ایران با عراق، سوریه، لبنان و فلسطین وارد عمل شده و امکان اثرگذاری بر حاکمیت عراق از طریق عنصر امنیتی و دسته‌بندی‌های واگرایانه سیاسی، میسر شود. ولی سؤال اصلی این است که آیا امریکا، سوریه را رها خواهد کرد یا راهبردهای خود را متناسب با مرحله جدید از تحولات سوریه تنظیم کرده است. ترامپ در لابه‌لای توئیت‌ها و موضع‌گیری‌های خود، استمرار دادن به بی‌ثباتی از نوع امنیتی و اقتصادی و سیاسی را دنبال می‌کند و لذا بقایایی از داعش را در شرق فرات رها می‌کند تا در کنار هسته‌های عملیاتی از مزدوران تروریست با نام‌های مختلف، اقدامات تروریستی، تخریب و انفجار را دنبال کنند.

وظیفه تروریست‌های حاضر در مذاکرات آستانه و ژنو که با نام معتدلین تزئین شده‌اند، چالش‌سازی در روندهای سیاسی، نفوذ در ارکان حکومتی، پارلمانی و دستگاه‌های اجرایی و امنیتی را عهده‌دار هستند. کشورهای عربی که سراسیمه و خجالت‌زده به دمشق بازمی‌گردند، باید وظیفه تردیدسازی در بدنه حاکمیتی سوریه را عهده‌دار شوند تا در مورد میزان و سطح مناسبات سوریه و ایران یا حضور مقاومت در سوریه یا تقویت جناح‌های سیاسی وابسته در رقابت‌های سیاسی وارد میدان شوند، یعنی مشارکت دادن دلارهای نفتی کشورهای عربی در معادلات و متغیرهای سیاسی و امنیتی سوریه و امیدوارند از طریق این مجموعه از سیاست‌ها، در تحولات آتی سوریه نقش مؤثر داشته باشند. در واقع خروج از سوریه برای فعال کردن پرونده عراق و نزدیک شدن به مرزهای ایران و حوزه نفوذ قدرت منطقه‌ای ایران در مکانی است که دغدغه مواجهه با روسیه را نداشته و مستقیماً در مقابل ایران از طریق رویه‌های گوناگون سیاسی و طایفه‌ای در عراق قرار می‌گیرد تا برای ایران چالش‌سازی و نسبت به ایران واگرایی تولید کند. امیدهای ترامپ حتی اگر همانند بقیه راهبردهای وی با شکست روبه‌رو نشود، با چالش‌های بزرگ‌تری در درون امریکا روبه‌رو است که حکایت از ناتمام ماندن دوره ریاست ترامپ در امریکا دارد.

اخبار کوتاه

■ پنس: ترامپ در حال ارزیابی جنگ افغانستان است

مایک پنس، معاون اول رئیس‌جمهور امریکا در مصاحبه با فاکس نیوز و در پاسخ به این سؤال که آیا امریکا در جنگ افغانستان به پیروزی رسیده است، گفت: ترامپ در حال ارزیابی جنگ افغانستان است. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، وی افزود: ترامپ در سال گذشته راهبرد جدیدی را در افغانستان دنبال کرد که شامل افزایش نظامیان، افزایش منابع، حمایت از ارتش افغانستان در مواجهه با طالبان، داعش و القاعده بود. معاون ترامپ با بیان اینکه جنگ در افغانستان بسیار دشوار است، بیان کرد: ترامپ در حال ارزیابی گزینه‌ها در افغانستان است، این جنگ در ۱۸ سال گذشته ادامه یافته و اولویت رئیس‌جمهور امریکا حفظ منافع این کشور براساس سیاست کلی «اول امریکا» خواهد بود. پنس ادامه داد: ترامپ در حال بررسی کاهش تعهدات نظامی در سوریه و همچنین در افغانستان است تا اینکه منابعی که در این کشورها برای مخارج نظامیان هزینه می‌شود، به خود امریکا بازگردد.

■ هند: به اندرزهای ترامپ نیاز نداریم

احزاب حاکم و اپوزیسیون هند اظهارات دونالد ترامپ را که نقش دهلی‌نو را در افغانستان به تمسخر گرفته بود، محکوم کردند. به گزارش رویترز، هند و امریکا در سال‌های اخیر و به دنبال تلاش آنان برای مقابله با نفوذ چین در آسیا روابط نزدیک‌تری پیدا کرده‌اند اما اقدام دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا برای تضعیف فعالیت‌های توسعه‌گرانه هند در افغانستان، نه تنها سیاستمداران، بلکه شهروندان عادی این کشور را نیز خشمگین کرده است. این در حالی است که هند میلیاردها دلار در پروژه‌های اقتصادی و آموزش‌های نظامی افغانستان سرمایه‌گذاری کرده است. ترامپ این هفته گفت، با نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند رابطه خوبی دارد اما مودی پیوسته به او می‌گوید «در افغانستان کتابخانه‌ای ساخته است.» حزب کنگره هند نیز اظهار کرده است: هند به اندرزهای امریکا درباره افغانستان نیازی ندارد.

■ سه چهارم فرانسوی‌ها از ماکرون رضایت ندارند

براساس یک نظرسنجی مشخص شد که سه چهارم مردم فرانسه از راه و روش دولت و رئیس‌جمهوری در اداره کشور خوشحال نیستند و اکثریت آنها به دنبال اقداماتی از سوی دولت برای تقویت درآمد خانوارها هستند. به گزارش رویترز، براساس این نظرسنجی که توسط مؤسسه نظرسنجی Odoxa و Dentsu برای روزنامه فرانس اینفو و لوفیگارو انجام شده، مشخص شد که تنها ۲۵ درصد از شرکت‌کنندگان از عملکرد دولت امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه از زمان روی کار آمدنش از اواسط ۲۰۱۷ راضی هستند. این نظرسنجی با حضور ۱۰۰۴ تن و در تاریخ دوم و سوم ژانویه ۲۰۱۹ انجام شد. در نظرسنجی آوریل ۲۰۱۸، ۵۹ درصد از شرکت‌کنندگان از عملکرد دولت پاریس راضی نبودند اما در نظرسنجی اخیر، ۷۵ درصد از عملکرد دولت ماکرون رضایت ندارند.

■ ژاپن به دنبال توافق صلح با روسیه

نخست‌وزیر ژاپن روز جمعه گفته که تمایل دارد تا با روسیه به توافق صلح برسد تا تنش چندین ساله بر سر قلمروی مورد ادعای دو کشور حل و فصل شود. به گزارش خبرگزاری رویترز، شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن قرار است ۱۴ ژانویه در بیست و پنجمین نشست خود در مسکو در ماه جاری میلادی با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه دیدار کند. هدف از برگزاری این نشست پایان عدم توافق بر سر گروهی از جزایر مورد مناقشه است که در روزهای پایانی جنگ دوم جهانی به تصرف نیروهای شوروی درآمده و ژاپن مدعی مالکیت آنهاست. آبه در جریان نشست خبری گفت: من اواخر ماه جاری میلادی به مسکو می‌روم و تمایل دارم تا در ارتباط با دستیابی به یک توافق صلح با پوتین گفت‌وگو کنم. بیش از ۷۰ سال است که هیچ پیشرفتی در این باره به دست نیامده است.